

حزب
نهضت
اسلامی
تاجیکستان

ҲИЗБИ НАҲЗАТИ ИСЛОМИИ ТОҶИКИСТОН
ISLAMIC REVIVAL PARTY OF TAJIKISTAN

تهیه :
عظیم جان وهاب

تاجیکستان

تاجیکستان کشوری در آسیای مرکزی است. نام رسمی این کشور

جمهوری تاجیکستان و پایتختش شهر دوشنبه است. تاجیکستان در شمال و غرب با ازبکستان (1161 کیلومتر) در شمال و شرق با قرقیزستان (870 کیلومتر) در شرق با چین (414 کیلومتر) و در جنوب با افغانستان (1206 کیلومتر) مرز دارد.

جغرافیای تاجیکستان

پهناوری کشور تاجیکستان 143100 کیلومتر مربع است و بنا بر داده های سرشماری کمیته آمار این کشور در سال 2013 جمعیت کشور تاجیکستان بالغ بر 8- میلیون و 700 - تن است که از این مقدار حدود 80 در صدرا تاجیک ها 15 در صد اوزبک و بقیه را اقلیت های ملی مثل قرقیز، روس ، اوکرائینی، تاتار و غیره تشکیل می دهند.

تاریخ تاجیکستان

سرزمین سغد باستان که سرزمین کنونی تاجیکستان را دربر می‌گیرد، در زمان داریوش یکم به جزئی از امپراتوری هخامنشی تبدیل شد. پس از یورش اسکندر مقدونی، تاجیکستان به ترتیب جزئی از پادشاهی‌های

سلوکی، دولت یونانی باختر، تخارستان، کوشانیان، ساسانیان، هفتالیان و خیونان بود.

در سال 715 میلادی (در زمان امویان)، این سرزمین به تصرف عرب‌ها درآمد و مردم تاجیک دین اسلام را پذیرفتند. پس از اسلام تاجیکستان تبدیل به مهد زبان فارسی دری و فرهنگ و علوم گوناگون شد.

در سدهٔ دهم میلادی، سامانیان اولین حکومت مستقل پس از اسلام در این منطقه را تشکیل دادند. پس از سقوط سامانیان با اتحاد غزنویان و قراخانیان تاجیکستان به ترتیب جزئی از حکومت‌های قراخانیان، خوارزمشاهیان، ایلخانان مغول و تیموریان شد. پس از سقوط تیموریان تا سدهٔ نوزدهم میلادی حکومت‌های مختلف از یک کنترل این سرزمین را در دست داشتند، البته نادر شاه افشار پادشاه ایران برای دورهٔ کوتاهی آن را به تصرف خود درآورد. در سدهٔ نوزدهم شمال تاجیکستان (خجند) جزئی از خانات خوقند، و جنوب تاجیکستان جزئی از خانات بخارا بود. خانات بخارا در سال 1866، و خانات خوقند در سال 1868 زیر سلطهٔ روسیه تزاری درآمدند.

پس از انقلاب اکتبر، تاجیکستان ابتدا بخشی از جمهوری ازبکستان در اتحاد جماهیر شوروی بود تا اینکه در سال 1929 جمهوری سوسیالیستی شوروی تاجیکستان به عنوان جزئی از اتحاد جماهیر شوروی تشکیل شد. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، در 9- سپتامبر سال 1991 تاجیکستان به استقلال دست یافت.

ترکیب دینی
با ورود اسلام به
تاجیکستان در سال
715- میلادی توسط
قتیبه ابن مسلم،
مردم تاجیکستان دین

اسلام را پذیرفتند و امروزه طبق اعلام کمیته آمار این کشور
بیش از 99 درصد مردم تاجیکستان مسلمان هستند که اکثرا

پیرومذهب امام ابوحنیفه یکی از
چهار امام اهل سنت می باشند.
پیروان ادیان دیگر از جمله
مسیحیت که بیشتر روس ها می
باشند، کمتر از یک درصد را
تشکیل می دهند.

نوع حکومت و نظام سیاسی

نوع حکومت تاجیکستان جمهوری بوده و از 6 - نوامبر سال
1994 امام علی رحمان رئیس جمهور این کشور است. او
همزمان رئیس دولت، فرمانده کل ارتش و رئیس حزب خلقی
دموکرات تاجیکستان نیز می باشد.

پارلمان تاجیکستان که "مجلس عالی" نام دارد، از دو مجلس یعنی مجلس ملی و مجلس نمایندگان عبارت می باشد. مدت نمایندگی برای یک دوره در پارلمان 5-سال است. فعلا از 8- حزب سیاسی رسمی فعال در کشور تنها چهار حزب در پارلمان نماینده دارند که از جمله حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دارای دو نماینده می باشد.

حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

حزب نهضت اسلامی تاجیکستان تنها حزب اسلامی قانونی ثبت

نام شده در آسیای میانه است. این حزب

20- آوریل سال 1973 توسط

سید عبدالله نوری و چهار نفر دیگر از

هم عقیده هایش بنیان گذاری شده، ابتدا

فعالیت خود را به طور پنهانی و از تعلیم

و تربیه جوانان شروع کرده در مدت

کوتاهی افراد زیادی را دور خود جمع

نمود. بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر

شوروی این حزب در تاریخ 26-اکتبر سال 1991 انجمن تأسیسی

خود را دائر نمود و در ماه دسامبر همان سال رسماً ثبت نام شد. اما

با آغاز جنگ داخلی در تاجیکستان فعالیت این حزب در داخل کشور

ممنوع شد و رهبران و فعالان حزب به کشورهای مختلف هجرت

نمودند. از سال 1993 تا سال 1997 رهبران این حزب همراه با

دیگر مخالفان حکومت تاجیکستان، اتحاد نیروهای مخالفین را تشکیل

داده، پس از برگزاری چند دور مذاکرات در ماه ژوئن سال 1997

موفق به امضاء سازشنامه صلح با حکومت شدند که بر اساس یکی

از بند های توافقنامه صلح حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دوباره

اجازه فعالیت رسمی در داخل کشور را کسب نمود. از آن زمان این

حزب در انتخابات های ریاست جمهوری و پارلمانی کشور شرکت

نموده و فعلاً دو کرسی پارلمان تاجیکستان به این حزب تعلق دارد.

رهبران حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در مدت فعالیت رسمی این

حزب به ترتیب عبارت بودند از: محمد شریف همت زاده، سید

عبدالله نوری و محی الدین کبیری.

مؤسسان حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

نعمت الله ايشان

قلندر صدرالدین

سید عبدالله نوری

آدینه بیک سلام

محمد جان محی الدین

استاد سید عبدالله نوری،
مؤسس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

بنیانگذار حزب نهضت اسلامی تاجیکستان
15 مارس سال 1947 در روستای آشتیان
سابق ناحیه سنْگوار (طویل‌دره) به دنیا آمد.
بعداً اهل خاندان آنها به همراه دیگر مردم
کوهستان به وخشان زمین کوچانده می‌شوند.
سال 1964 مکتب تحصیلات همگانی را ختم
کرد. سپس دوره مهندسی را در مؤسسه آمار
شهر قرغان‌تپه به اتمام رسانده در مؤسسه مذکور به عنوان مهندس
تا سال 1986 اشتغال ورزید.

وی نزد دانشمندان معروف، امثال سیام‌الدین نجم‌الدین و قاری
محمدجان خوقندی، معروف به مولوی هندوستانی علوم مختلف مثل
«صرف و نحو»، «معانی»، «منطق»، «تاریخ اسلام»، «حدیث»،
«تفسیر قرآن» و غیره را آموخت. ماه ژوئن سال 1986 از جانب
مقامات امنیتی سابق اتحاد شوروی به جرم فعالیت سیاسی بازداشت
و حبس شد. ماه فوریه سال 1987 به حکم دادگاه ولایت قرغان‌تپه
بر اساس ماده 203 قانون جنائی تاجیکستان به اتهام «انتشار اخبار
دروغین که ساختار جامعه و دولت سوسیالیستی را بدنام می‌کند، به
مدت یکسال و نیم به زندان محکوم شد. او مدت محکومیت را در
زندانهای سبیری و شرق دور گذراند.

سید عبدالله نوری از سال 1989 تا سال 1992 وظیفه سردبیری
مجله «منبر اسلام»، نشریه اداره مسلمانان جمهوری تاجیکستان را
به عهده داشت و همزمان به طور غیررسمی رهبر حزب نهضت

اسلامی تاجیکستان بود. بر اثر جنگ شهروندی، در آغاز سال 1993 به افغانستان هجرت نمود و در آنجا حرکت نهضت اسلامی تاجیکستان را تأسیس کرد و به مبارزه سیاسی و نظامی پرداخت و برای بازگرداندن حقوق از دست رفته مهاجرین و آوارگان تاجیک کوشش‌های زیادی به خرج داد. این سازمان سیاسی و نظامی با رهبری او در آغاز شدن مذاکرات صلح بین تاجیکان در ماه آوریل سال 1994 نقش اساسی داشت. روند مذاکرات صلح بین تاجیکان (آوریل 1995 تا ژوئن سال 1997) تحت سروری سید عبدالله نوری با موفقیت انجام یافت. به منظور هر چه سریعتر رسیدن به توافق نهایی، وی هفت بار در خارج از تاجیکستان با رئیس‌جمهور تاجیکستان امام‌علی رحمان دیدار و ملاقات نمود. این ملاقات‌ها در روند مذاکرات صلح در تاجیکستان نقش مهمی داشت.

از ماه ژوئیه سال 1997 تا 31 مارس سال 2000 سید عبدالله نوری ریاست کمیسیون آشتی ملی را به عهده داشت و در استقرار صلح و آشتی و وحدت و تفاهم مردم تاجیکستان سهم بزرگی داشت.

او از 18 سپتامبر سال 1999 تا هنگام درگذشت در 8 اگوست سال 2006 رهبر حزب نهضت اسلامی تاجیکستان بود.

استاد محمد شریف همت زاده اولین رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

محمد شریف همت زاده سال 1951 در روستای غوندره ناحیه طویل دره به دنیا آمده است. بعد فارغ التحصیل شدن از مکتب تحصیلات همگانی در نزد علماء معروف علوم اسلامی را آموخته است. سال 1978 به صف حرکت نهضت اسلامی شامل شده در مدت کوتاه یکی از فعالان این حرکت شناخته

شد. سال 1990 در انجمن تأسیسی حزب نهضت اسلامی اتحاد شوروی که 9 - ژوئن در شهر اشترخان فدراسیون روسیه برگزار شد با وجود آنکه ایشان در آن شرکت نداشت، عضو ریاست عالی حزب نهضت اتحاد شوروی انتخاب گردید.

6- اکتبر سال 1990 در کنفرانس تأسیسی شعبه تاجیکستانی حزب نهضت اسلامی اتحاد شوروی که در روستای چارتوت ناحیه لنین برگزار شد او را رئیس بخش تاجیکستانی حزب نهضت اسلامی اتحاد شوروی انتخاب کردند. بعد به استقلال رسیدن تاجیکستان در انجمن تأسیسی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در سال 1991 استاد محمد شریف همت زاده رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب شد. بر اثر جنگ داخلی در تاجیکستان به کشور پاکستان هجرت نموده در مدت اقامت در آنجا به عنوان معاون رئیس اتحاد نیروهای اپوزیسیون تاجیک فعالیت نموده همزمان در دانشگاه بین المللی پاکستان تحصیل نمود و سال 1997 از این دانشگاه در رشته حقوق شناس فارغ التحصیل شد.

بعد امضاء سازشنامه صلح بین مخالفین و دولت تاجیکستان، استاد محمد شریف همت زاده به عنوان عضو زیر کمیسیون سیاسی آشتی ملی فعالیت نموده از سال 1998 تا سال 2000 رئیسی زیر کمیسیون

حقوقی این کمیسیون را به عهده داشت. در دو دوره انتخابات پارلمانی کشور در سال های 2000 و 2005 از جانب حزب نهضت اسلامی تاجیکستان شرکت نموده به عنوان نماینده پارلمان انتخاب شد. او از سال 1999 تا 2006 معاون رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان بود و سال 2006 با پیشنهاد رئیس حزب محی الدین کبیری رهبر معنوی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب شد. استاد همت زاده مؤلف کتاب های مختلف از جمله "در جستجوی حقیقت" "زندگی و آثار امام ابو حنیفه" "دیدگاه و مسائل" "تعصب مذهبی عملی نامقبول" می باشد. او 17-مارس سال 2010 بر اثر بیماری طولانی از دنیا درگذشت.

استاد محی الدین کبیری رئیس فعلی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

محی الدین کبیری 20-جولای سال 1965 در ناحیه فیض آباد روستای قسم دره به دنیا آمده است. بعد از ختم تحصیلات مکتب میانه و آموزشگاه آمار شهر وحدت دانشجوی رشته شرق شناسی دانشگاه دولتی تاجیکستان می گردد و همزمان در دانشگاه صنعا کشور یمن نیز تحصیل و تجربه آموخته است.

محی الدین کبیری از دوران نوجوانی در نزد علمای معروف تاجیکستان از جمله استاد محمد شریف همت زاده علوم اسلامی را آموخته در ایام دانشجویی نیز به عنوان یکی از اعضای فعال حزب نهضت اسلامی تاجیکستان به فعالیت های حزبی مشغول بوده

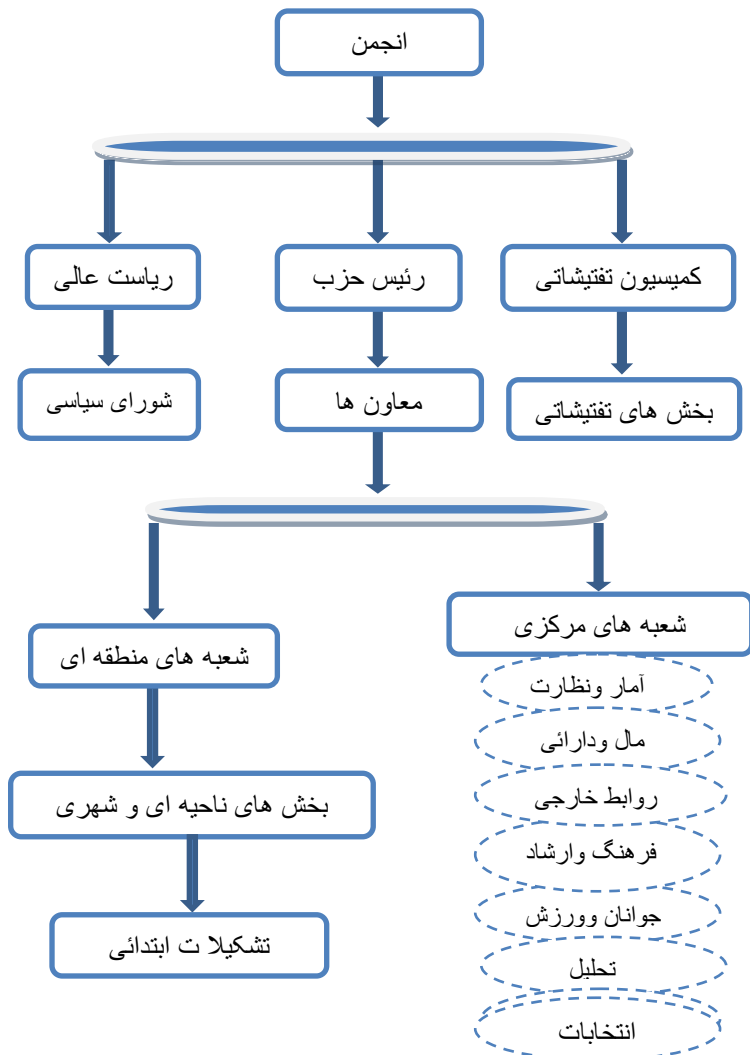
رهبری محفل دانشجویان نهضتی را به عهده داشته است. او یکی از نمایندگان انجمن تأسیسی حزب نهضت اسلامی اتحاد شوروی و حزب نهضت اسلامی تاجیکستان می باشد. در دوران برخوردهای سیاسی و نظامی کشور به حیث عضو ریاست اتحاد بین المللی دانشجویان مسلمان مدیر نمایندگی این سازمان را در اتحاد دولتهای مشترک المنافع در شهر مسکو به عهده داشته است. سالهای 1995-1997 به عنوان مدیر کل شرکت "چ.م.ب" و رئیس مرکز فرهنگی تاجیکان "سینا" در شهر مسکو فعالیت کرده است.

از اکتبر سال 1997 با دعوت استاد سید عبدالله نوری به تاجیکستان برگشته یاور رئیس کمیسیون آشتی ملی انتخاب گردیده و ماه اکتبر سال 1999 به عضویت این کمیسیون پذیرفته شد. در سال 1999 عضو ریاست عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب

گشته چندی بعد معاون رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان تعیین میگردد. پس از برگزاری انجمن پنجم حزب نهضت اسلامی تاجیکستان سال 2003 با پیشنهاد استاد سید عبدالله نوری معاون اول رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب گردید. از سال 2006 یعنی بعد از درگذشت سید عبدالله نوری به رئیسی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب شده و در انجمن های حزب در سال های 2007 و 2011 نیز دوباره به رئیسی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انتخاب شد و تا امروز رئیسی این حزب را به عهده دارد.

محی الدین کبیری در دو دور گذشته انتخابات پارلمانی تاجیکستان یعنی سال 2005 و 2010 از جانب حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در انتخابات شرکت نموده، فعلا یکی از دو نماینده این حزب در پارلمان است.

ساختار حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

شعبه فرهنگ و ارشاد حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

مهمترین فعالیت های این شعبه :

- تبلیغ اهداف، برنامه ها و مقاصد حزب؛

- برگزاری محفل ادبیات و اندیشه؛

- برگزاری سمینار و نشست های علمی در
موضوع های مختلف؛

- تهیه فیلم و پخش نوارهای مستند از فعالیت
های حزب؛

- تهیه جزوه و رساله های علمی - آموزشی
برای اعضای حزب؛

- برگزاری دوره های آموزشی جهت
تکمیل سطح دانش و مهارت اعضای حزب؛

شعبه جوانان و ورزش حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

- مهمترین فعالیت های این شعبه :

- اجرای برنامه های حزب در بین جوانان؛

- ایجاد رابطه بین جوانان و حزب ؛

- برگزاری برنامه های تفریحی و ورزشی
در بین جوانان؛

- تشکیل دوره های زبان آموزی
و کامپیوتر برای جوانان اعضای حزب؛

- تشکیل ملاقات رهبر حزب با جوانان؛

- معرفی چهره های جوان حزب؛

- جلب جوانان به صف حزب؛

شعبه بانوان حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

مهمترین فعالیت های این شعبه:

- اجرای برنامه های حزب در بین بانوان؛

- برگزاری سمینار و نشست های علمی و
فرهنگی برای بانوان؛

- آماده سازی چهره های اداری و ملی
از حساب بانوان؛

- بلند برداشتن سطح معرفت سیاسی، حقوقی و عقیدتی بانوان اعضاء حزب؛
  - جلب بانوان به صف حزب؛
- رسانه های حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دارای هفتنامه "نجات" مجله "سفینه امید" و سایت حزب می باشد. این رسانه ها میسرئولیت رساندن پیام حزب به مردم، تبلیغ آرمان و اهداف حزب، رساندن اخبار داخل و خارج کشور و درج مقاله های مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فرهنگی، هنری و ورزشی را به عهده دارند.

آیین نامه حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

به نام خدا

1. نام، هدف و وظیفه های حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

1.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان سازمانی سیاسی بوده در اساس عقیده اسلامی بنیاد گشته، طبق قانون اساسی جمهوری تاجیکستان، قانون جمهوری تاجیکستان در باره حزب های سیاسی و دیگر قانون های عمل کننده، اینچنین سند های حقوقی بین المللی فعالیت می نماید.

حزب نهضت اسلامی تاجیکستان حزب جمهوریوی بوده در قلمرو جمهوری تاجیکستان عمل می کند.

1.2 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در معرکه های سیاسی و چاره بینی های عامه وی فعالانه شرکت می نماید و نمایندگان خود را به مقامات نمایندگی محلی، به نمایندگی مجلس نمایندگان و رئیسی جمهوری تاجیکستان پیشبری می نماید. - حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در معرکه های سیاسی می تواند به تنهایی و یا در اتحاد با دیگر حزب و سازمان ها شرکت نماید.

1.3 هدف های حزب نهضت اسلامی تاجیکستان :

- حفظ استقلال سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تاجیکستان؛
- حمایت یکپارچگی و تمامیت ارضی تاجیکستان؛
- حمایت از استقرار صلح، تأمین وحدت ملی و همزیستی برادرانه خاق های تاجیکستان؛
- گسترش ارزش های والای اسلامی، ملی و عمومی بشری شهروندان در جامعه تاجیکستان؛
- احیای فرهنگ و معنویات شهروندان تاجیکستان در اساس ارزش های والای اسلامی و ملی؛
- انکار قطعی محل گرایی و قوم گرایی در اداره دولت و سیاست کادرها؛
- مساعدت به روند دموکراتیزه کردن جامعه؛
- عملی نمودن هدف های خود از راه شرکت نمایندگان حزب در مقامات نمایندگی و قانون گذار؛

1.4 وظیفه های حزب نهضت اسلامی تاجیکستان :

- مساعدت برای تأمین رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تاجیکستان؛
- مساعدت برای تأمین رشد دموکراسی، حقوق مداری و اجتماعی تاجیکستان؛
- مساعدت برای تأمین آزادی های فردی، سیاسی، اقتصادی و دینی شهروندان؛
- بلند برداشتن سطح دانش سیاسی و فرهنگی شهروندان به خصوص زنان و جوانان از طریق چاره بینی های سیاسی برای شرکت آنها در فعالیت های سیاسی و امور دولتی؛

2. عضویت در حزب نهضت اسلامی تاجیکستان، حقوق ، صلاحیت و وظیفه ها

2.1 عضو حزب نهضت اسلامی تاجیکستان هر یک شهروند مسلمان تاجیکستان شده می تواند که به سن 18 رسیده : - با درخواست به تشکیلات ابتدایی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان مراجعه نماید؛

- نسبت ارزش های دین مبین اسلام و فرهنگ ملی احترام قائل باشد ؛

- آیین نامه و برنامه حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را اعتراف نموده فعالیت سیاسی خود را طبق آن عملی سازد و برای در حیات تطبیق نمودن آن تلاش نماید؛

- با توصیه دو نفر عضو حزب، پیشنهاد تشکیلات ابتدایی و با موافقت ریاست های مذکور عضوینش قبول کرده می شود. 2.2 عضو حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دارای حقوق و صلاحیت های زیر می باشد:

- در انتخاب مقامات رهبری کننده حزب شرکت نماید و به مقامات رهبری کننده حزب انتخاب شود؛

- در حیات جمعیتی و سیاسی جمهوری شرکت نماید؛

- فکر و اندیشه های خود را در باره آیین نامه، برنامه و فعالیت حزب پیشنهاد کرده از آن حمایت نماید؛

- از یک تشکیلات ابتدایی به تشکیلات ابتدایی دیگر وابسته به تغییر محل زیستش گذرد؛

- برای انتخاب شدن در مقامات انتخاباتی حاکمیت از طریق حزب کاندید پیشنهاد نماید و یا پیشنهاد شود؛

- در مورد پایمال شوی حقوق هایش، از طرف حزب پشتیبانی یابد.

2.3 عضو حزب نهضت اسلامی تاجیکستان وظیفه دار است :

- طلبات آیین نامه و برنامه حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را عملی نماید؛

- ارزش های فرهنگی و اخلاق اسلامی را رعایت و پیروی نماید؛

- هدف و سیاست حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را تبلیغ نماید؛

- طبق معیار قبول شده هر ماه حق العضویت پرداخت نماید؛

2.4 عضو حزب نهضت اسلامی تاجیکستان آگاهانیده و یا از عضویت خارج کرده می شود اگر :

- خواهش خارج شدن از حزب را با درخواست به تشکیلات ابتدایی حزب اظهار کند؛

- عضو حزب دیگر شود؛

- نسبت ارزش های دین مبین اسلام و فرهنگ ملی، بی احترامی ظاهر نماید؛

- کاری بر ضد سیاست معین کرده حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انجام دهد؛

- نشان دادهای آیین نامه حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را نقض نماید؛

2.5 قبول قرار در خصوص از عضویت حزب نهضت اسلامی تاجیکستان خارج کردن را تشکیلات ابتدایی حزب با اکثریت رأی قبول می کند.

2.6 از بالای قرار قبول کرده تشکیلات ابتدایی به ریاست رده های بالایی حزب شکایت کردن ممکن است.

3. ساختار حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

3.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در اساس عضویت فردی و تشکیلات یگانه جمهوریوی ترکیب می یابد.

3.2 رده اول حزب نهضت اسلامی تاجیکستان که:

- در اساس درخواست شخصی به عضویت حزب قبول و از آن خارج می نماید؛

- اعضاء حزب را وابسته به جای استقامت در تشکیلات های ابتدایی متحد می نماید؛

- رهبر تشکیلات ابتدایی را انتخاب می نماید؛

- سیاست حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را به مردم می رساند؛

- در هیأت تشکیلات های ناحیه ای و شهری حزب نهضت اسلامی تاجیکستان داخل می شود؛

3.3 در ولایت، شهر و ناحیه کنفرانس های حزب، ریاست ولایتی، شهری و ناحیه ای حزب را انتخاب می نماید.

3.4 کنفرانس های حزب در شعبه های ولایتی، شهری و ناحیه ای در مدت نه بیشتر از دو سال یک بار دعوت کرده می شوند و در صورت شرکت دو سوم نمایندگان برگزار می گردد. در حالت های ضروری کنفرانس های غیر نوبتی دعوت کرده می شود.

3.5 قرارهای کنفرانس با جانبداری اکثریت نمایندگان شرکت کننده قبول می شود.

3.6 کنفرانس وکالت دارد:

- ریاست شعبه و هیأت کمیسیون تفتیشاتی را در دو سال یک بار انتخاب نماید؛
- رئیس شعبه و رئیس کمیسیون تفتیشاتی را با پیشنهاد ریاست انتخاب نماید؛
- گزارش رئیس شعبه را بشنود و فعالیت آنها را بها دهد؛
- کاندیدها را به مقامات انتخاباتی حاکمیت، اینچنین به نمایندگی مجلس های محلی و پارلمان پیشبری نماید.

3.7 ریاست شعبه مقام رهبری کننده شعبه ولایتی، شهری و ناحیه ای حزب در بین کنفرانس ها می باشد. ریاست شعبه با جانبداری اکثریت اعضاء آن قرار قبول می کند.

3.8 ریاست شعبه وظیفه دار است:

- فعالیت هرروزه شعبه ولایتی، شهری و ناحیه ای را رهبری نماید؛
- کاندیداتوری رئیس و رئیس هیأت تفتیشاتی را برای تصدیق به کنفرانس پیشبری نماید؛
- اعضای بی صلاحیت ریاست شعبه را با پیشنهاد رئیس شعبه و یا یک سوم اعضای ریاست محاکمه نموده با جانبداری دو سوم رأی ها از هیأت خود خارج نماید.

4 . مقامات عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

4.1 مقام عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان انجمن می باشد. انجمن حزب در مدت چهار سال یک بار دعوت کرده می شود. ریاست عالی حزب طبق ضرورت می تواند انجمن غیر نوبتی را دعوت نماید.

4.2 وقت و جای گذراندن، شماره و ترتیب پیشنهاد نمایندگان و صورت جلسه انجمن را ریاست حزب معین می کند.

4.3 انجمن در صورت حاضر بودن دو سوم نمایندگان برگزار می شود.

4.4 قرار های انجمن با جانبداری اکثریت نمایندگان شرکت کننده قبول کرده می شود.

4.5 انجمن وکالت دارد :

- ریاست عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را انتخاب نماید؛

- رئیس حزب، هیأت و رئیس کمیسیون تفتیشاتی را با پیشنهاد ریاست حزب انتخاب نماید؛

- خط مشی حزب را معین نماید؛

- آیین نامه و برنامه حزب را قبول نموده در آنها تغییرات و علاوه ها وارد نماید؛

- رمز و پرچم حزب را تصدیق و قبول نماید؛

- در حالت های ضروری می تواند بعضی صلاحیت های خود را با جانبداری دو سوم نمایندگان شرکت کننده به ریاست عالی حزب دهد؛

- پیشنهاد ریاست عالی حزب را درخصوص استعفای رئیس، رئیس کمیسیون تفتیشاتی و هیأت آن بررسی و تصدیق نماید؛

- کاندیدهای حزبی را به مقام رئیس جمهوری، اینچنین لیست کاندیدها را به نمایندگی مجلس نمایندگان پیشبری نماید.

4.6 ریاست عالی حزب مقام رهبری کننده حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در بین انجمن ها می باشد. جلسه ریاست عالی حزب در صورت شرکت دو سوم اعضاء ریاست برگزار می گردد و با جانبداری اکثریت اعضاء شرکت کننده قرار قبول می کند.

4.7 ریاست عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان وکالت دارد :

- کاندیداتوری رئیس حزب، هیأت ورئیس کمیسیون تفتیشاتی را برای انتخاب به انجمن پیشنهاد نماید؛

- لائحہ آیین نامہ، برنامه و دیگر سندھای حزب را آمادہ نمودہ برای تصدیق بہ پیشنهاد نماید؛

- فعالیت روزمرہ حزب را معین نماید؛

- ساختارهای حزبی و نهادہای ضروری را تأسیس و بی کار نماید؛

- کاندید حزبی را بہ مقام رئیس جمهوری، اینچنین لیست کاندیدها را بہ نمایندگی مجلس نمایندگان برای تصدیق بہ انجمن پیشنهاد نماید؛

- عرض و شکایات رده های پایانی حزب را بررسی نموده قرار قبول نماید ؛

- در تأسیس و تشکیل کار رده های پایانی حزب یاری رساند؛

- با پیشنهاد رئیس حزب انتخاب و استعفای معاون اول و معاون های رئیس، اینچنین هیأت و رئیس کمیسیون تفتیشاتی و اعضاء ریاست عالی حزب را بررسی نموده با جانبداری اکثریت رأی ها قرار قبول نماید؛

- انجمن های نوبتی و غیر نوبتی را دعوت نماید.

4.8 رئیس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان برای 4- سال انتخاب کرده می شود د صلاحیت های زیر را دارد:

- رهبری عمومی حزب را به عهده دارد؛
- مسئولان دستگاه اجرائی حزب را تعیین و آزاد می نماید؛
- حزب نهضت اسلامی تاجیکستان را در داخل و خارج کشور نمایندگی می کند؛
- جلسه ریاست عالی حزب را دعوت و آن را رئیسی می کند؛
- رئیسان بخش های ناحیه ای، شهری و شعبه های ولایتی حزب را در صورت از طرف آن ها صادر شدن کردار مخالف سیاست پیش گرفته حزب از مسئولیت آزاد می نماید؛
- مسئله استعفای معاون های رئیس حزب، رئیس کمیسیون تفتیشاتی و اعضای ریاست عالی حزب را برای بررسی و تصدیق به ریاست حزب پیشنهاد می نماید؛
- قرارهای ریاست عالی حزب را امضاء می گذارد؛

4.9 کمیسیون تفتیشاتی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان :

- کمیسیون تفتیشاتی حزب در هیأت 3 نفر در انجمن حزب انتخاب کرده می شود و ریاست عالی کاندیداتوری کمیسیون تفتیشاتی را از بین آنها برای انتخاب به انجمن پیشنهاد می نماید؛
- فعالیت همه رده ها و شعبه هارا تفتیش می کند؛
- در انجمن، کنفرانس و ریاست عالی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان گزارش می دهد؛

4.10 در صورت غیر قابل عمل شدن رئیس، وظیفه او را تا انجمن حزب با قرار ریاست عالی یکی از معاون های رئیس به عهده می گیرد.

5. فعالیت مالی و دارائی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

5.1 همه رده های حزب نهضت اسلامی تاجیکستان می تواند صورت حساب بانکی، مهر و سگه خود را داشته باشند:

- اینچنین می توانند فعالیت مالی و دارائی خود را به راه مانده، شرکت و مؤسسه ها تشکیل نمایند.

5.2 سرچشمه های درآمد حزب نهضت اسلامی تاجیکستان عبارت است از :

- حق العضویت ؛

- کمک یک دفعه ای با قرار ریاست در حالت های ضروری؛

- درآمد از نشریه های حزبی؛

- درآمد از کارخانه و مؤسسه های حزب؛

- خیریه های شخصان جداگانه، کارخانه ها، مؤسسه ها و دیگر سرچشمه هایی که به قانون های عمل کننده مخالف نیستند؛ 5.3 همه تشکیلات های پایانی حزب نهضت اسلامی تاجیکستان به ساختارهای بالائی 50 در صد درآمد خود را انتقال می دهند.

5.4 مبلغ و اشیاء که برای گذرانیدن چاره بینی های خاص پیشبینی شده اند به ساختارهای بالائی گذرانیده نمی شوند؛

5.5 مبلغ و اشیاء که بعد پاش خوری یکی از تشکیلات های حزب باقی می ماند به ساختارهای بالائی گذرانیده می شود.

6. نشریه و رسانه های خبری حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

6.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دارای نشریه ها، رسانه های خبری جمهوری و محلی می باشد که طبق قانون های عمل کننده ثبت نام می شوند.

6.2 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان می تواند دارای مطبعه، مرکز انتشارات و صدا و سیمای خود باشد.

7. رابطه های خارجی

7.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان طبق قانون گذاری جمهوری تاجیکستان می تواند با حزب و ساز مان های خارجی رابطه برقرار نماید.

8. رمز و پرچم

8.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان دارای رمز و پرچم خود می باشد که آن را انجمن معین می کند و طبق قانون های عمل کننده به قید گرفته می شود.

9. ترتیب قطع فعالیت حزب

9.1 فعالیت حزب نهضت اسلامی تاجیکستان با قرار انجمن با جانبداری دو سوم رأی ها به مقصد از نو بر قرار کنی و یا بر هم دهی قطع می گردد و مطابق قانون های عمل کننده با قرار دادگاه قطع کرده می شود.

9.2 دارائی و اشیاء حزب بعد قطع فعالینش به مقصد هائی که در آیین نامه مذکور نشان داده شده است، مصرف می شود.

10. آدرس حزب نهضت اسلامی تاجیکستان

10.1 حزب نهضت اسلامی تاجیکستان در آدرس زیر قرار دارد:

شهر دوشنبه، خیابان باربد، خانه 1

10.2 در صورت تغییر یافتن آدرس به وزارت عدلیه خبر داده می شود.